

Ed og Elise frá VICE:

GERA GRINDA-DOKUMENTAR Á YOUTUBE

– VIT HAVA **ONGA** ÁSKOÐAN UM **GRINDADRÁP**, OG TAÐ HAVA VIT **ONGAN ÁHUGA** Í AT HAVA. OKKARA **ENDAMÁL** ER AT **FORTELJA** EINA **SØGU** UTTAN AT HAVA NAKRA **MEINING** HVØRKI **FYRI** ELLA **ÍMÓTI**, SIGUR **FILMMAKARIN** ED OU, IÐ SAMAN VIÐ **ELISE COKER**, ER KOMIN TIL **FØROYA** AT GERA **DOKUMENTARFILM** UM **GRINDADRÁP** OG FØROYAR FYRI **VÍÐAGITNU** YOUTUBE-DOKUMENTARRØÐINA **VICE**.

DOKUMENTAR

Orð: Óli Jákup Jacobsen
oj-j@hotmail.com

VICE er heitið á eini dokumentarrøð, sum hevur til endamáls at varpa ljós á nøkur av teimum meira atypisku evnunum, sum onnur ikki viðgera. Til tíðir eru dokumentararnir skakandi, tí viðgjørdur evnini kunnu vera rættiliga kontroversiel og óhugnalig. ViCE hevur eina undirsíðu, Motherboard, sum viðger meira vísindalig evni, og sum grindadokumentarurin eisini verður ein partur av.

– Tá filmurin væntandi og vónandi verður liðugur onkuntíð í oktober, kann man vænta, at eitt stað millum triggjar og fimm milliónir fara at síggja dokumentarin, sigur Elise, sum

tó leggur afturat, at hyggjaratølini sjálvsagt verða tengd at gøðskuni á filminum.

New York Times og Time Magazine

Ed Ou, sum er føddur og uppvaksin í Kanada, og Elise Coker úr New York komu til Føroya um miðjan juli, her tey skulu filma í smáar tveir mánaðir. Tey eru ikki hvørji sum helst og hava hóast sín unga aldur eina prangandi karrieru at vísa á.

– Eg havi lisið altjóða politikk á universitetinum í Vancouver, men eri sjálvlerdur myndamaður. Mín sergrein á universitetinum var Miðeystur og Afrika í síni heild, sum eg altíð havi hildið vera ótrúliga spennandi vegna alt fokusið, sum altíð hevur verið á stríðini og sosialu trupulleikarnar har,

sigur 27 ára gamli Ed, sum millum annað dekkadi tað Arabiska Várið – sum er uppreistrarnir í fleiri arabiskum londum síðan 2010, ið koppaðu fleiri einræðisharrum – fyri heimskenda blaðið New York Times.

Grundarlagið undir føroyavitjanini hjá Ed var lagt fyrr í ár, tá hann var í Kanada og gjørdi eina myndarøð fyri Time Magazine.

– Time spurdi, um eg kundi fara til Norðurkanada at taka myndir av einum lítlum inuittsamfelagi, sum veiðir ísbjarnir, kóp og hval. Tað áhugaverda við hesum inuittsamfelagnum var, at tey hava verið tengd at veiðuni í öldir, men eru nú undir stórum trýsti frá altjóða djóraverndarfelagsskapum. Trupulleikin er bara, at hesi veiðifólk eru so fátøk, at tey hava onki annað livigrundarlag enn hesa veiðu. Áhugin fyri veiðimentanini og føroysku grindini birtist nokk so nógv har, sigur Ed, ið arbeiddi millum inuittarnar í seks mánaðir. Ein av bestu vinmonnum hjá Ed í Kanada er somuleiðis føroyingur, Tor Simonsen, ið hevur greitt Ed nógv frá Føroyum.

26 ára gamla Elise hevur havt eina aðra leið í sínum áhuga fyri Føroyum og grindadrápi.

– Eg havi lisið miðlavisind í California og havi eftirfylgjandi arbeitt freelance við ymsum verkætlanum. Nakað av tí, sum eg havi arbeitt við, er tónleikavideo, lýsingar og líknandi. Síðsta árið havi eg verið knýtt at youtube dokumentarrøðini VICE, sigur Elise, ið millum annað hevur gjørt ein dokumentar um eina japanska ódeyðliga hvalspýggju, um hakkarar og ymiskt annað.

– Eitt av mínum stóru áhugamálum gjøgnum longri tíð hevur verið veiðimentan og serliga veiðimentan í tí modernaða heiminum. Í tí sambandi er Føroyar eitt ideelt dømi um tað seinna, sigur Elise, ið hevur havt kunnleika til Føroya í longri tíð.

Ed og Elise møttust hjá nøkrum felagsvinum í mei mánaði í ár.

– Fjølmiðlaheimurin er rættiliga lítill, og ein møtir ofta somu fólkunum í ymsum samanhøgum. Vit fullu í prát og funnu skjótt útav, at vit høvdu somu áhugamál, og at vit kundu hugsað okkum at gjørt ein film saman, sigur Ed.

– Evnið varð síðani grindadrápið í Føroyum, og tá vit lögdu evnið fram fyri VICE, vóru tey áhugað við tað sama. Trupulleikin var bara, at ongin veit, nær grind er, og tí kann tað vera torført at leggja ætlanir fyri ein slíkan film. Vit mettu tó í felag, at filmurin var verdur at gera hóast hesa óvissu, sigur Elise, sum leggur afturat, at filmurin í ein stóran mun eisini snýr seg um Føroyar og føroyska mentan, ið ikki endiliga hevur við grind at gera.

Ikki komín fyri at døma

Filmmakararnir úr grannalondunum hinumegin Atlantshavið eru ikki komín til Føroya við nakrari persónligari dag-skrá ella fyri at ávirka, hvørt føroyingar skulu drepa grind ella ei.

– Vit eru ikki komín higar fyri at vera dómarar. Tað er týðningarmikið at vera so saklig, sum yvirhøvur møguligt og ikki lata eins egnu meiningar skína ígjøgnum, sigur Elise.

– Sum fjølmiðlafólk eru vit drivin av forvitni – ikki meiningum. Vit ynskja

Tórshavn á summarnátt meðan fólk sita í bili og práta.

MYND: ED OU